

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Distinct. VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

sed mox vt voluit sine tempore, & impassibiliter
ex se vnigenitum demonstrauit.

HIC QUÆRITVR AN PATER PO-
tuerit vel voluerit gignere
filium. A

DISTINCT. VII.

HIC solet quæri à quibusdam, vtrum pater po-
tuerit vel voluerit generare filium. Si enim,
inquiunt, potuit vel voluit generare filium, ergo
potuit aliquid & voluit, quod nec voluit, nec po-
tuit filius: nam filius nec potuit nec voluit genera-
re filium. Cui versutiæ facile respondemus dicē-
tes. Possesse vel velle generare filium, non est aliquid
posse vel velle subiectum potentia vel voluntati.
Est tamen aliqua potentia vel voluntas, scilicet
posse vel velle gignere filium: & ideo distinguēda
est intelligētia propositi verbi, posse vel velle gignere
filium, & posse vel velle aliquid. neque enim
generatio filii aliquid eorum est, quæ subiecta
sunt diuinæ potentia & voluntati: nec est aliquid
inter omnia vel de omnibus, sed super omnia &
ante omnia. Non enim ante voluit vel potuit,
quā genuit: sicut nec ante fuit, quam genuit: quia
ab æterno fuit, & ab æterno genuit. Ex simili quo-
que hoc videre possumus. Pater enim potest esse
pater, & vult esse pater: filius autem non potest,
nec vult esse pater: ergo pater potest vel vult esse
aliquid, quod non potest vel vult esse filius, non
sequitur: quia esse patrem, non est esse aliquid, sed
potest esse ad aliquid, vt in sequenti ostendetur. *mi.*

Ponit quadam verba August. vnde potest mo-

ueri auditor.

SED vehementer nos mouet, quod Aug. ait in li-
bro cōtra Maximinum, qui asserbat patrem po-
tentiorē esse filio, eo quod filium genuit Deū crea-
torem, filius autē non, dicebatque patrē potuisse
le

se gignere non filium: & ideo potio- rem esse filio. Ad quod respondens Augu. dicere videtur, quod filius etiam potuit gignere, volens ostendere patrem esse non potio- rem filio, his verbis, Absit vt ideo potēti- or sit pater filio, sicut putas, quia crea- torem genuit pater, filius autem nō genuit crea- torem: neque enim non potuit, sed non oportuit. Vide & diligenter attende hęc verba, non enim non potuit: sed non oportuit. Videtur enim dice- re, quod filius potuit gignere, sed non oportuit: & ita potuit quod non oportuit. Quare autem nō oportuit subdit dicens. Immoderata enim esset diuina generatio, si genitus filius nepotem gigne- ret patri, quia & ipse nepos, nisi auo suo pronepo- tem gigneret, secundum vestram mirabilem sa- pientiam, impotens diceretur. Similiter etiam il- le si nepotem non gigneret auo suo, & pronepo- tem pro auo suo, non à vobis appellaretur omni- potens, nec impleretur generationis series, si sem- per alter ex altero nasceretur: nec eam perficeret vllus, si non sufficeret vnus omnipotens. Itaque omnipotentē genuit filiū patris natura, nō fecit.

Opponitur predictis verbis Augustini.

C

Hoc autem videtur quibusdam non posse stare, scilicet quod filius potuerit gignere. Si enim po- tuit filius gignere, potuit esse pater: & si potuit esse pater, potuit ergo esse pater vel sui, vel patris, vel spiritus sancti, vel alicuius alius. sed alius nō: quia nullus alius semper fuit. Nec patris: quia pater est ingenitus & innascibilis. Nec sui: quia nullares se- ipsam gignere potuit. Nec spiritus sancti: quia nā- sci nō potuit. Si enim nasci potuit, potuit esse fi- lius, & ita mutabilis esse potuit.

Hic queritur quomodo intelligenda sint.

D

QVOMODO ergo accipiatur quod supra di- cū est, nō n. non potuit gignere, sed nō oportuit: quali potuit, sed nō oportuit. Non est nobis per-

spicuum

spicuum aperire quomodo sit hoc verum, & ideo sub silentio potius esset prætereundum, nisi me super hoc aliquid loqui cogeret instatia quærentiū.

Hic aperitur ex quo sensu accipienda sint. E

POTEST ergo sic intelligi. Non enim non potuit sed non oportuit, id est, non ex impotentia sui fuit quod filius nō genuit, sed ei non cōueniebat: sicut Deus filius nō est De' pater, nec tamē hoc ex impotentia sui est. Nam & pater similiter non est filius, nec hoc est ex impotētia patris. Sed quærit Maximinus Arrianorum episcopus, Vndē ergo est quod pater nō potest esse filius, vel filius pater? Non utique ex impotentia, sed pater proprietate generationis pater est, qua oportet eum non esse filiū: & filius proprietate natiuitatis filius est, qua oportet eum nō esse patrem. De quibus proprietatibus postea plenius tractabitur.

Lib. 3 ca. 14.

*Distinct. 10.
huius primi.*

Vtrum pater natura sit potens gignere filium: & an hoc sit aliqua potentia que sit in filio. F

ITEM quæritur à quibusdam, Si pater potens sit natura gignere filium, & an hoc sit aliqua potētia quæ sit in filio? Ad quod dicimus, quia pater non est potens nisi natura: eius enim potentia natura est ve essentia. At, inquiunt illi: Si potens est gignere, habet ergo potentiam gignēdi. Filius autem non habet potētiā gignendi, si nō potest gignere, habet ergo aliquā potētiā pater quam non habet filius. Non sequitur. Eādē enim potētiā habet penit' filius, quā & pater, quia pater potuit gignere, & filius gigni potuit. Eadē .n. potentia est in filio, qua potuit gigni, quæ est in patre, qua potuit gignere. Sed cōtra hoc opponitur, Aliud est posse gignere, aliud est posse gigni: quia aliud est gignere, & aliud gigni. Hic distinguēdū est. Si enim cū dicitur, aliud est posse gignere, aliud posse gigni: aliā significās potētiā, qua pater potens

Oppositio.

rens est gignere, & aliam, qua filius potens est gigni, falsus est intellectus: Si autem dicas, patrem posse habere aliam proprietatem siue notionem qua genitor est; & filium aliam, qua genitus est, verus est intellectus. Aliam enim pater proprietatem qua pater est: aliam filius, qua filius est.

Quomodo intelligendum sit filius habet vel non habet potentiam generandi.

ITA etiam cum dicitur, filius non habet potentiam generandi quam pater habet, dupliciter intelligi potest. Si enim dicatur, filius non habet potentiam generandi quam & pater, scilicet qua potens sit ad generandum, id est, ut genuerit vel ut generet sicut pater, verum est, si vero intelligatur, sic, non habet potentiam qua possit gigni vel genitus esse, qua eadem pater potens est ut genuerit vel ut generet, falsum est. Sicut dicitur, pater habet potentiam qua potest esse pater, filius vero non habet potentiam qua possit esse pater: & econverso, filius habet potentiam qua potest esse filius: habet ergo aliam quam pater, quam non habet filius: & econverso. Absit: quia eadem est potentia patris, qua potest esse pater: & filii, qua potest esse filius. Ita etiam eadem est voluntas, qua pater vult esse pater non filius, & filius vult esse filius non pater: & eadem est voluntas filii, qua vult esse genitus & patrem genuisse: & patris, qua vult esse genitor & filium genitum esse.

DE VERITATE ET PROPRIETATE
& incommutabilitate & simplicitate
essentiae Dei.

DISTINCT. VIII.

Cap. 2.

NUNC de veritate siue proprietate, incommutabilitate atque simplicitate diuinæ naturæ, siue substantiæ siue essentiæ agendum est. Est itaque Deus, ut ait Augustinus in v. lib. de Trin. finē